

B. Lergetporerja na Bledu za podporo za napravo reliefzemljevida za Kranjsko se reši tako, da se načeloma prizna potreba takega zemljevida za koristno in pooblašča deželni odbor, da stopi v dogovor z gosp. Lergetporerjem. — Poročilo dežel. odbora o ljubljanskem mestnem posojilu se vzame na znanje. — Posl. baron Schwegel poroča v imenu finančnega odseka o zdravniški službi v deželni blazniški podružnici na Studenci. Poročevalec govori obširno o reorganizaciji in razširjanji tega zavoda in v imenu finančnega odseka nasvetuje: Osebna doklada hišnemu zdravniku dr. Preiniču se zviša od 120 na 320 gld. Mesto sekundarija se za sedaj opusti, deželni odbor pa naj v prihodnjem zasedanju stavi primerne nasvete glede razširjenja blaznice in preosnove vodstva in uprave. Posl. dr. vitez Bleiweis govori obširno o uredbi blaznice in stavi še dodatni predlog, ki gre na to, da naj deželni odbor pretresa, če bi ne bilo umestno oskrbovanje umobolnih vzeti v lastno režijo. Govoril je še poslanec dr. Vošnjak in poročevalec. Predlog finančnega odseka in dodatni predlog posl. viteza Bleiweisa se vsprejmeta in na to seja zaključi. Prihodnja seja je bila dne 30. januarija.

— **Preširnova slavnost**, obsezajoča sijajni koncert in ples, katero je priredilo dne 23. januarija akademično društvo „Triglav“ v Gradcu je izpala nepričakovano lepo. Udeležba je bila mnogobrojna. Četvorko je plesalo 150 parov.

— **Nova fara.** Ministerstvo je dovolilo, da se krški vikarijat izloči iz leskovske fare in postane samostojna fara. Razun krškega mesta samega spadale bodo k novi fari še: Trška gora, Čretež, Cesta, Gunte in gorenje Dolenje in Srednje Pijavsko.

— **Novo gasilno društvo** se je ustanovilo v Leskovci pri Krškem. — Novo gasilno društvo snuje se tudi na Blokah pri Loži.

— **Umrl** je v Gorici dne 27. t. m. v 53letu svoje starosti, g. Fr. Žepič, vodja slovenskega oddelka deželne kmetijske šole v Gorici. N. v. m. p.

— **Umrl** je dne 24. m. m. v Celovci dr. Val. Nemec, stolni kanonik, dekan itd. v 59. letu svoje starosti! R. I. P.

— **Pešpolk** kralj Belgijcev št. 27, ki je od jeseni nastanjen v Ljubljani, praznoval bo 6. februarja t. l. tridesetletnico bitke pri Oeversee, katere se v vojski proti Dancem leta 1864. slavodobitno udeležil.

— **Na tukajšnjih srednjih šolah** zaključilo se bode I. poluleťe dne 10. februarja. Dne 14. februarja prične se II. poluleťe.

— **»Narodni Dom«.** Obrok razpisu zidarskih del se je na prošnjo nekaterih gospodov podjetnikov podaljšal za 10 dni, to je do 10. februarja popoldne.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslalo sl. uredništvo „Slovenskega Naroda“ kot XIII. zbirko kronin darov 445 kron 6 v. in kot XIV. zbirko 269 kron 80 v.; vsega vkup je „Sl. Narod“ nabral za našo družbo od 17. maja do 31. decembra 1893. 5433 kron 40 v., Slovenje-bistriška podružnica je poslala za l. 1893 udnine 265 gld., litijske Slovenke so postale pokroviteljice z doneskom 100 gld., zastopala jih bo gospa Josipina Koblar. Znamenito in bodzilno pa je za vse domorodce, kako so nabrale znajdljive litijske domoljubkinje stotak za našo družbo. Pri vsaki priložnosti, žalostni ali veseli, so se je spominjale, tako pri igri, v družbi in v domačem krogu, pri posojevanju časnikov so zahtevale neznatne svotice v družbino korist, domorodeci potujoč in mudeč se v trgu so položili svoj dar, dečki in deklice so nabrali pri rodoljubih male prispevke, in kar je še manjkalo, dobile so kot prostovoljen prispevek pri kaki veselici ali ob kaki posebni priliki. Tako so nabrale oprostila novoletnim voščilom 21 gld. 90 kr. in sicer so se odkupili; p. n. gg. J. Sadar, J. Roglič, Ign. Lenček, J. Oblak, Lebinger in Bergman, Treo, Jenko, F. Kop-

rivec, F. Klinar, Beneš, Orehek, Zupančič, dr. Pavlič, K. Preželj, M. Damjan. Litijanka, Komelija Orehek, J. Koblar, J. Holeček, M. Koblar, dr. H. Štefančič, J. Lehott, J. Gregočič, L. Svetec, A. Peček, Tura, Z. Geiger, Avg. Černe, rodbina Jenko, Hutter, Mahorčič, Vončina, Fr. Slanec, J. Damjan, M. Kanscheg, M. Jeretin, K., T. Svetec, Dovrzan, Golob, Magd. Sadar, J. Mang. A. Oblak, Mici Klobčavar, A. Korbar, K. in R. Verbaj, Milovoda Vončina, Št. Muzga, F. Volk, A. Štefančič, T. Javornik, Haslinger, V. Lenček, Katinka Hribar, Josipina Koprivnikar st., M. Elsner, Čebulj, Premk, H. Bevk, A. S., S., J. Borštnar, Lj. Boblek, R. Černe, Anuška Lušin in Minka Vrančič iz Ljubljane. V Šmantinu pri Litiji so se odkupile novoletnim voščilom p. n. gg. Marija Zoré, Ivana Knaflič, Josipina Bartel, Kristina in Minka Demšar, Mimi Porenta, Pavla Rus in Roza Robavs. Nabrani znesek 4 gld. 60 kr. in dohodek veselice, ki je bila v Litiji v korist naše družbi 2. jan. 1894. se je prihranil za prihodnji stotak, ki ga pošljejo družbi litijsko-šmartinske rodoljubinje. In toraj bodo one že v peto pokroviteljice. S to zahvalo popravljamo zajedno tudi pomoto, ki se je vrnila pri zadnjem poročilu v oba slovenska dnevnik, da so Litijsko-šmartinske Slovenke postale v peto pokroviteljice. Preje imenovani stotak so nabrale samo litijske Slovenke, ki so tako postale v prvo pokroviteljice. Vrinjene pomote imenujejo časniki vsesploh „neljube“, mi pa pravimo tej pomoti „ljube“ zato, ker upamo, da bodo vrle Litijanke, ki so te dni vložile prvo pokroviteljino, doposlale jih še več v bodrilo drugotnim Slovenkam. (Konec sledi.)

— **Društvo za zgradbo** reševališča in zavetišča v Ljubljani podarili so: prevz, knezoškof ljubljanski, preč. g. stolni kanonik Janez Flis in neimenovan po 100 gld. Da bi našli plemeniti dobrotniki obilo posnemalcev!

— **Petindvajsetletnica** poštnih dopisnic. Letos je ravno 25 let, odkar so se vvedle poštne dopisnice. Dopisnice so avstrijska iznajdba, katere so se poprijele po tej vse druge države. V Avstriji sami porabi se na leto blizu 100 milijonov dopisnic, v vseh državah sveta pa nad edno milijardo.

— **Slovensko pevsko društvo v Ptui.** Odbor tega društva je sklenil, da se društvena 10letnica vrši dne 5. avgusta t. l. v Ptui. Določile so se tudi že pesni, katere se bodo pele in se bodo dotične note začele kmalu razpošiljati. Slavna pevška društva se uljudno opozarjajo, da se vabilu odzovejo in sodelujejo pri 10letnici tega za narodno probujo prepomembnega društva.

— **Obesil** se je 75letni Jakob Furlan v Podvelbu pri Vipavi. Nesrečnemu starcu se je zmedlo.

— **Koliko Ljubljana na leto potrebuje.** Po uradnem izkazu se je leta 1893 dachu podvrženega blaga v Ljubljano pripeljalo, kakor sledi: 10.148 litrov ruma, araka, rozolije in likera; 1.186 hektolitrov žganjevca; 757 hektolitrov žganja; 15.914 hektolitrov vina; 3.125 hektolitrov vinskega mošta; 82 hektolitrov sadnega mošta; 21.129 hektolitrov piva; 1.233 hektolitrov kisa; 3.900 volov, bikov, krav in telet nad jedno leto starih; 8.898 telet do jednega leta starih; 2.466 ovac, ovnov, koz, kozlov, in kostrunov; 3.499 jagnjet, kozličev in prašičkov do 5 kgl.; 263 prašičev od 5 do 19½ kgr; 7871 prašičev nad 19½ kgr. težkih; 631 meter-stotov svežega, nasoljenega in prekajenega mesa, salam in klobas; 10.218 puranov, gosij, rac in kopunov; 37.014 parov kokošij, piščet in golobov; 293 srn in divjih koz; 2.684 zajcev; 488 klg. razsekane in črne divjačine; 280 fazanov, divjih petelinov in kokošij; 488 gozdnih jerebic, kotornov, divjih gosij, divjih rac, kljunačev in divjih golobov; 50 lisk, kozic in potapljavk; 24 ducatov drozdov, brinjevk, prepelice in škrijancev; 7.127 kilogramov ribin školk iz morja, rek in potokov, potem ribjih iker in sardel; 17.179 klinov, navadnih morskih rib, polenovke, slanikov, rakov, polžev, žab in ostrig; 1.479 meter-stotov riža; 5.6567 meter-stotov moke, pšena, škroba, pekatij, sladkarij,

malega in pečenega kruha; 6.529 meter-stotov ovsa v zrnju; 33 046 meter-stotov sena, slame, in otrob; 343 meter-stotov zelenjave; 10977 meter-stotov svežega sadja; 570 meterstotov suhega in vložnega sadja, 668 meterstotov masla, stearinovitih in lojevih sveč; 47 meter-stotov loja in tolšče 429 meter-stotov svinjske masti, sala in slanina; 404 meter-stotov mila; 583 meter-stotov sira; 1.511.609 jaje; 1645 meter-stotov konopnega, lanenega in goršičnega olja; 7.506 kilogramov oljinega, mandelnovega in orehovega olja; 33 990 kubičnih metrov trdih drv, borovega in brinjevega lesa; 6.668 kubičnih metrov mehkih drv in butaric; 2664 meter-stotov oglja; 267188 meter-stotov premoga in koaksa.

Ponarejalci bankovcev.

V Londonu je prišla v neko menjalnico menjat deset bankovcev po 100 rubljev elegantno oblečena dama, ki se je predstavila kot kneginja Olga Varzeskov. Lastnik menjalnice je z veseljem visoki dami postregel. Ko je pa menjalec hotel oddati bankovce pri angleški banki, se je pokazalo, da so ponarejeni. Narejeni so pa bili tako dobro, da bi jih najbolj spreten spoznavalec denarja ne bil spoznal, le imeli so tako letnico, da se dotičnega leta v Rusiji taki bankovci niso izdelovali. Dolgo so zastonj pozvedovali po lepi goljufici in policija je že obupavala, da bi prišli na sled, kar nekega večera v nekem klubu elegantno oblečen gospod pri igri položi na mizo jednak bankovec in želi, da se mu izmenja. V klubu je bil neki bančni uradnik, kateremu je bila stvar znana. Uradnik pa ni napravil nobenega hrupa, le po tihoma je šel za dotičnim gospodom, ko se je vračal domu in potem njegovo stanovanje naznanil policiji. V Londonu je policija drugi dan, ker je poseben oddelek za zasledovanje ponarejalcev denarja, se z veliko spretnostjo lotila stvari. Zvečer je že imela zaprte ne le mladega gospoda, temveč tudi ono lepo damo. V njiju stanovanjih je našla več ponarejenih bankovcev raznih evropskih in ameriških držav. Iz pisem se je pokazalo, da je Viljem Wolbert, tako je mlademu sleparju bilo ime, bil ud neke velike mejnarodne družbe ponarejalcev bankovcev. Bankovci so se tiskali največ v Ameriki. V Londonu je bilo središče vsemu podjetju. Po vseh večjih evropskih in ameriških mestih so pa bili razpečevalci, ki so za določeno provizijo ponarejene bankovce spravljali v promet. Podjetje je dobro vspevalo, kajti Wilbert je že na Škotskem bil kupil veliko posestvo, kjer se je mislil v kratkem naseliti s svojo ljubico, omenjeno mlado damo in pa baje popustiti dosedanji posel, katerega bi bil pač izročil komu drugemu. Postal bi bil spoštovan škotski veleposestnik, da ni policija spridila vseh lepih načrtov njegovih.

Doktor zdravilstva — slepar.

Na Dunaji je dne 24. m. m. stal pred kazenskim sodiščem neki Henrik Fischer z Ogerskega. Sin je nekega obubožanega trgovca z lesom v Sregedinu. Da si ni obiskaval nikdar gimnazije, vendar si je znal pridobiti vhod na medicinsko fakulteto. Da celo dokazano ni, da je kdaj res hodil v ljudsko šolo. V začetku minolega desetletja

je prišel na Dunaj in obiskaval klinike občne bolnice. Videč, da tako ne postane zdravnik, odšel je na vseučilišče v Brno, kjer je vseučilišče obiskaval kot redni slušatelj. Študij ni dovršil, leta 1887. je odšel iz Brna na potovanje in leta 1889. prišel na Dunaj.

Na Dunaji se je faktično pečal z zdravniško prakso, vedel si je od učenih ljudij, od vseučilišnih profesorjev pridobiti najboljša spričevala. Bil je baje dober očesni operatér, kirurg, psihijater. Ljudje, katere je zdravil, so bili jako zadovoljni ž njim, vsi so ozdraveli, nobeden umrl. Zatoženec se je navadno imenoval doktorand ali pa tudi doktor, katerih naslova si baje ni postavno pridobil, ali zagovornik je mogel trditi o njem, da je zaslužil več zaupanja, kakor marsikak dr. zdravilstva.

Ta mož je zatožen, da je slepil dekleta, obetajoč, da jo vzame v zakon in jih tako zapeljeval in osleparil za denar. Najprej se je seznanil z neko vdovo, katera je pa umrla in mu zapustila 6000 gld. V Brnu je zanj skrbela neka g. B., kateri je tudi obetal, da jo vzame. Kmalu potem se je seznanil z neko revno Leopoldino M. Iz obeh teh dveh znanji so pa izvirali Fischerju dolžnosti, katerih ni mogel spolniti.

Da se pomaga, poiskal je bogato nevesto Berto T., katere mati mu je posodila 4000 gld., da dovrši svoje študije, katere je porabil, da je poravnal svoje prejšnje dolžnosti. Ravno tako se je seznanil z g. B., katero je zapeljal. Njeno mater je preslepil, da mu je dala 1600 gld. na račun doto. Poleg tega je bil Fischer obdolžen, da je osleparil dva trgovca za 48 1/2 oziroma 67 gld. Dolgov je imel vkupe blizu 8000 gld. Pa tudi z drugimi ženskami je Fischer imel znanje. Vkupe je imel baje 7 nezakonskih otrok. Sicer se pa opaža, da pri vsej svoji nadarjenosti, ni Fischer pri normalni pameti in se na njem uresničuje izrek, da od ženijalnosti, do blaznosti ni daleč. Sodišče ga je obsodilo zaradi goljufije v 6 mesečno ječo, potem se pa iztira iz naše državne polovice.

— **Lepa starost.** V Št. Petru na Vašinjah na Koroškem, umrla je poslednji čas ženska v starosti 100 let.

— **Samomor** italijanskega polkovnika. Ustrelil se je v Palermu 42letni italijanski polkovnik grof Sapio, ker se je sprl s strogim generalom Morom, ki je poveljnik na Siciliji in je smel pričakovati hude kazni. Sapio je bil dober častnik.

— **Pogorela** je tovarna za stroje v Černovicah, jedino večje industrijsko podjetje v Bukovini. Škoda je velika. Veliko delavcev je brez dela. — V Tulnu je pa pogorela žrebčarija. Vse konje so k sreči rešili.

— **Nesreča na morju.** Angleška ladija „Tralée“ se je potopila na poti iz Sancte Rozalie v Qweenstoun. 25 ljudij je mrtvih.

— **Žepna tatvina in njeni nasledki.** V decembru predlanskim je bilo na pošti na Dunaji ukradenih praktikantu Adolf Steinherz-u 360 gld., katere je imel v suknji v kovrti. Zaprli so takoj dva znana žepna tatova, ki sta bila blizu, sodišče ju je obsodilo v pet oziroma v šestletno ječo. Denarja pa niso dobili, ker sta ga tatova najbrž preč vrgla, ko se ju prijeli. Pred malo tedni se je pa izvedelo, da je tedaj neki delavec imel dosti denarja. Prijeli so ga in je izpovedal, da je pred pošto našel denar in ga razdelil mej druge tovariše, katere so sedaj tudi zaprli.